

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: H760M01**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul): Hadműveletek története**
3. **A tantárgy megnevezése (angolul): History of military operations**
4. **Kreditérték: 2**
5. **A szak(ok), szakirányok megnevezése (ahol oktatják): katonai vezető, mesterképzési szak**
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Hadtörténelem, Filozófia és Kultúrtörténet Tanszék**
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Prof. Dr. Csikány Tamás ezredes tanszékvezető, egyetemi tanár MTA doktora**
8. **A tantárgy oktatói: Prof. Dr. Szabó Miklós egyetemi tanár, Németh Balázs tanársegéd**
9. **A tanórák száma (előadás+gyakorlat): előadás heti 2óra, gyakorlat nincs**
 - 9.1. **összes óraszám: 30óra**
 - 9.1.1. **Nappali munkarend: Heti 2óra**
 - 9.1.2. **Levelező munkarend:**
 - 9.2. **heti óraszám nappali munkarend: 2óra**
10. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Magyar és egyetemes hadtörténelem hadművészetének legfontosabb változásai az állandó hadsereg megjelenésétől napjainkig A korszak legfontosabb háborúi csatái, katonai vezetői és hadügyi változásai különös figyelemmel a haderő szervezés és ellátás elveire és gyakorlatára
11. **A tantárgy szakmai tartalma (angolul):** Most important changes in the Hungarian and international military arts from the first implementation of standing armies to current days. The most important wars and battles of the period. The most important military leaders and developments with special emphasis on the theory and practice of military organization and supply chain.
12. **Elérendő kompetenciák (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók a hadműveletek tervezésének fejlődéséről képet kapjanak, illetve a hadműveletek végrehajtása során a katonai vezetőket ért kihívásokra adott válaszokat elemezzék
13. **Elérendő kompetenciák (angolul):** Developing skills that allow the understanding of the progress in military planning of operations, and to analyze responses to the challenges the military leaders face during implementation.
14. **Előtanulmányi kötelezettségek: Nincs**
15. **A tantárgy tematikája: (15 pontban)**
 - 15.1. **A hadművészet általános elmélete, kategóriái és fogalmai**
 - 15.2. **Xenophon munkássága, a tízezrek hadjáratának elemzése**
 - 15.3. **A makedón hadművészet, a gaugamélai csata elemzése**

- 15.4. **Julius Caesar katonai vezetési gyakorlata a gall háború eseményein keresztül**
- 15.5. **A feudális hadművészet a százéves háborúban, a szervezetszerű gyalogság és a tűzfegyverek megjelenése az itáliai háborúkban**
- 15.6. **Az orániai hadművészet fejlődése, Gusztáv Adolf a harmincéves háborúban**
- 15.7. **Az állandó hadsereg megjelenése, a porosz hadügy fejlődése a hétéves háborúban. Hadik András berlini portyázása**
- 15.8. **A napóleoni hadművészet az 1805-ös háborúban**
- 15.9. **A tavaszi hadjárat 1849-ben**
- 15.10. **A milliós tömeghadseregek megjelenése, a vezérkarok kialakulása, az első világháború hadművészete**
- 15.11. **A M. Kir. Honvédség gyorshadtestének működése a Szovjetunióban**
- 15.12. **A hatnapos háború hadművészete**
- 15.13. **A TET hadművelet elemzése**
- 15.14. **A Sivatagi Vihar hadosztály szintű elemzése**
- 15.15. **Jelenkori hadműveleti események elemzése**
16. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév**
17. **A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: 60%**
18. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: kiselőadás, egy szemináriumi dolgozat**
19. **Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei (a félév végi aláírás követelményei, a félév végi számonkéréséke módja, formája, típusa, vizsgakövetelmények): félévközi vizsga, szóbeli**
20. **Irodalomjegyzék (magyarul, angolul):**
- 20.1. **Kötelező irodalom:**
- 20.2. **1. Dr. Csikány Tamás alezredes:Az európai hadművészet a harmincéves háborútól a XIX.század végéig ZMNE Budapest, 2001. (European art of war from the 30 years war till the end of 19 century.)**
- 20.3. **2. A Magyar Honvédség 1848-1989. Szerk: Csikány Tamás Budapest (ZMNE tankönyv), 2004. Hungarian defense force 1848-1989.)**
- 20.4. **3. Dr. Lengyel Ferenc: A második világháború története. Budapest (ZMNE jegyzet), 1995. (History of second world war.)**
- 20.5. **4. Horváth: Az 1945 utáni legjelentősebb helyi háborúk és azok tapasztalatai. Egyetemi jegyzet. Budapest (ZMNE), 1999. (The most important regional wars and their experinces after 1945.)**

- 20.6. Ajánlott irodalom:**
- 20.7. 1. Bárczay Oszkár: A hadügy fejlődésének története. I-II. kötet. Bp., 1895.(History of military development.)**
- 20.8. 2. A korai stratégiai gondolkodás. Tanulmányok. Szerk.: Veszprémy László. Budapest, 2005. pp.151-247. (Early strategic thinking.)**
- 20.9. 3. A magyar hadtörténelem évszázadai. Szerk.: Király Béla-Veszprémy László. Budapest, 2003. pp. 243-322. (Centuries of Hungarian military history.)**
- 20.10. 4. Helyi háborúk. Szerkesztette: I. J. Savrov. Zrínyi. Budapest, 1982. (Regional wars.)**